

Mimala kuntoutus

OMAVALVONTASUUNNITELMA

Laadittu 1.4.2025, päivitetty 18.11.2025

1. Palvelujen tuottajaa koskevat tiedot

Nimi: Mimala kuntoutus

Y-tunnus: 2917804-8

Palvelumuoto: Puheterapia

Toimintamuoto: Yksityinen ammatinharjoittaja

Yhteyshenkilö: Minna Ala-Kopsala

Postiosoite: c/o Ombrelo Kokkola, Yrittäjätie 2, 67100 Kokkola

Puhelin: 044 9703925

Sähköposti: minna.ala-kopsala@ombrelo.fi

Verkkosivut: www.ombrelo.fi

Terveystieteiden palveluista vastaa:

Minna Ala-Kopsala

Puh. 044 9073925

Sähköposti: minna.ala-kopsala@ombrelo.fi

2. Omavalvonnan tavoite

Omavalvonnan tavoitteena on varmistaa puheterapiapalvelujen laatu, asiakas- ja potilasturvallisuus sekä lainsäädännön ja ammatillisten eettisten periaatteiden noudattaminen. Suunnitelma toimii työkaluna toiminnan jatkuvaan arviointiin ja kehittämiseen.

Keskeiset lähteet:

- § Laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta 741/2023
- § Sosiaali- ja terveydenhuollon valvontalain soveltaminen
- § Määräys sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottajan palveluysikkökohtaisen omavalvontasuunnitelman sisällöstä, laatimisesta ja seurannasta
- § Sosiaali- ja terveysministeriön asiakas- ja potilasturvallisuusstrategia ja toimeenpanosuunnitelma 2022–2026

3. Toiminta-ajatus, arvot ja toimintaperiaatteet

Mimala kuntoutus tarjoaa lääkinnällisen kuntoutuksen puheterapiapalveluja, joiden tavoitteena on tukea asiakkaita heidän kielellisten ja kommunikaatiokykyjensä kehityksessä tai palautumisessa. Palvelut kattavat kielellisten vaikeuksien, puheen tuoton, äänen, nielemisen ja vuorovaikutuksen kuntoutuksen asiakkaan yksilöllisen tarpeen mukaisesti. Palvelu tapahtuu asiakkaan arkiympäristössä (yleensä koti, päiväkot, koulu), vastaanotolla tai etäterapiana. Yritys toimii HABS kuntoutus rehabilitering oy:lta (Ombrelo) vuokratuissa tiloissa. Mimala kuntoutuksen toiminnan keskeisiä arvoja ovat:

- **Asiakaslähtöisyys**
Toiminta perustuu asiakkaan yksilöllisiin tarpeisiin ja arjen tilanteisiin. Kuntoutus suunnitellaan yhdessä asiakkaan ja hänen läheistensä kanssa.
- **Avoimuus**
Terapia toteutetaan avoimesti ja läpinäkyvästi. Asiakkaalla on oikeus ymmärtää kuntoutuksen tavoitteet, eteneminen ja tulokset.
- **Luotettavuus**
Pidämme kiinni sovituista asioista ja toimimme eettisesti, ammatillisesti ja johdonmukaisesti.
- **Vaikuttavuus**
Kuntoutus perustuu tavoitteellisuuteen ja näyttöön perustuvaan toimintaan. Arvioimme säännöllisesti toiminnan tuloksia ja vaikutuksia asiakkaan arkeen.

- **Hyvä arki**

Kuntoutus tukee asiakkaan arjen sujuvuutta, osallistumista ja hyvinvointia – pienilläkin edistysaskeleilla voi olla suuri merkitys.

Palveluyksikön vuosittainen asiakasmäärä on noin 18-25 asiakasta. Valtaosa asiakkaista on alle kouluikäisiä tai vasta koulunsa aloittaneita lapsia. Palveluista noin 90 % tuotetaan Kelan rahoittamina ja 10 % Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen Soiten palvelusetelillä. Satunnaisesti palveluja ostavat myös yksityishenkilöt ja vakuutusyhtiöt. Terapiaprosessiin kuuluu aina terapiasitoumuksen ja -suunnitelman laatiminen. Dokumenttiin kirjataan mm. sovitut käytännöt, luvat tietojen vaihtamiseen, suunnitelma terapian toteutuksesta sekä alustavat tavoitteet. Asiakkaan ja lapsiasiakkaan huoltajilta pyydetään kirjallinen ja/tai suullinen lupa suulliseen tiedonvaihtoon esimerkiksi muiden terapeuttien kanssa, mikäli asiakkaalla on useampia terapioiden. Lähettävään tahoon ollaan tarpeen mukaan yhteydessä puhelimitse ja jakson jälkeen tehdään aina kirjallinen yhteenveto kunkin tilaajan palvelukuvauksen mukaisesti. Monialaista yhteistyötä ja tiedonvaihtoa on mahdollista käydä myös suojatulla sähköpostilla, verkostokäynneillä tai arkiympäristökäyntien yhteydessä.

4. Omavalvonnan organisointi ja johtaminen

Terveysterveystenhuollon vastaava huolehtii terveydenhuollosta annetussa laissa ja asetuksissa säädettyjen velvollisuuksien täyttymisestä. Hän laatii, päivittää ja julkaisee omavalvontasuunnitelman sekä seuraa sen toteutumista. Terapeutti (laillistettu puheterapeutti) toimii terveydenhuollon ammattihenkilönä noudattaen terveydenhuoltolakia (1326/2010), potilaslakia (785/1992) ja sosiaali- ja terveysministeriön määräyksiä. Hänellä on kontakti niin palvelujen tilaajiin kuin asiakkaisiin. Mimala kuntoutus tuottaa palveluja Kelalle (pohjoinen ja läntinen vakuutuspiiri) ja Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueelle (Soite). Terapeutti toimii yhteistyössä asiakkaan, läheisten ja muiden ammattilaisten (esim. lääkärit, opettajat, kuntoutustiimit) kanssa. Yhteistyössä noudatetaan salassapitovelvollisuutta ja tietosuojaa. Vastuu hoidosta ja terapiasta on laillistetulla puheterapeutilla.

5. Henkilöstö

Mimalassa terveydenhuoltopalveluja toteuttaa ammatinharjoittaja Minna Ala-Kopsala, joka on Valviran laillistama puheterapeutti. Yritys tuottaa Kelan palveluja, jonka vaatimuksena on lisäksi vähintään Ensiapu 1 -kurssin jatkuva voimassaolo. Lasten ja ikääntyvien parissa työskentelevä on velvollinen esittämään ennen palkkauspäätöstään oikeusrekisterikeskuksen alle 6 kk ikäisen rikostaustaotteen. 1.1.2025 alkaen rikostaustaote vaaditaan myös vammaisten parissa työskenteleviltä terveydenhuollon ammattilaisilta. Yrittäjän rikostaustaotteen tarkistamisesta on vastuussa yrittäjän toimintaa valvova aluehallintovirasto tai Valvira. Terapeutin työskentelykieli on suomi, mutta tarvittaessa ja soveltuvin osin asiakastyötä voidaan tehdä myös muulla terapeutin hyvin hallitsemalla kielellä. Ammatinharjoittaja pyrkii kouluttautumaan ja kehittämään ammatillista osaamistaan oman asiakaskuntansa tarpeiden mukaan. Ammattitaitoa ylläpidetään myös ammatillisella verkostoitumisella. Ajantasainen tietotaito perustuu näyttöön perustuvaan käytäntöön ja alan suosituksiin. Ombrelossa toimivien yksityisten yrittäjien sisäiset ohjeet on koottu sähköisesti kirjalliseen muotoon kansioon Ombrelo pilvi-palvelimelle, jonka sisältöä päivitetään tarpeen mukaan. Sisältö muuttuu ja tarkentuu jatkuvasti henkilöstön kanssa käytyjen keskustelujen ja kehittämistyön pohjalta.

Mimala kuntoutuksella ei ole sijaisjärjestelmää. Asiakasmäärä pidetään sellaisena, että jokaiselle asiakkaalle on mahdollista taata yksilöllinen ja laadukas kuntoutus. Terapeutin tai asiakkaan sairastuessa pyritään mahdollisuuksien mukaan järjestämään korvaava aika. Jos terapeutti sairastuu pitkäaikaisesti, sovitaan sijaisjärjestelystä palvelun tilaajan ja asiakkaan kanssa. Ombrelossa toimivien yrittäjien kesken voidaan tehdä tilapäisiä sijaisjärjestelyjä tai asiakas voidaan

ohjata toiselle palveluntuottajalle. Mimala kuntoutus noudattaa eri hankintasopimuksissa asetettuja kuntoutuksen pääsyn määräaikoja. Jonotilanne on ilmoitettu yrityksen nettisivuilla.

6. Toimitilat, laitteet ja tarvikkeet

Mimala kuntoutus toimii Ombrello Kokkolan tiloissa. Tilojen valinnassa, suunnittelussa ja sisustuksessa on huomioitu potilasturvallisuus. Tilat on suojattu lukituksella. Paperimuotoista materiaalia, jota ei ole erikseen digitaalisesti varmennettu, säilytetään palosuojatussa tai lukitussa kaapissa. Tilojen valaistuksessa, äänieristyksessä ja kalustuksessa on otettu huomioon kuntoutuksen tarpeet. Tilat ovat katutasossa ja tiloissa liikkuminen on mahdollista myös liikuntavammaisille asiakkaille ja käytettävissä on inva-WC. Yrityksen toimitiloissa on käytettävissä yleisimmät tarvittavat ensiapuvälineet ja sydäniskuri. Yrittäjä on perehtynyt tilojen pelastussuunnitelmaan.

Kuntoutuksen välineistö koostuu pientarvikkeista, lähinnä peleistä ja leluista sekä erilaisista alan testeistä. Välineet huolletaan ja puhdistetaan tarvittaessa hygieniaohteistuksen mukaisesti. Vialliset välineet poistetaan käytöstä välittömästi. Teknisistä laitteista käytössä on tietokoneita lisävarusteineen sekä tabletteja. Etäterapian toteutuksessa käytössä on Teams -sovellus. Yhteys muodostetaan suojatun wifi-verkon kautta. Etäterapian toteutuksessa noudatetaan Sosiaali- ja terveysministeriön sekä Valviran ohjeistuksia.

Tilojen puhtaanapidosta vastaa ulkopuolinen siivousalan yritys, joka siivoaa tilat viikoittain. Siivoukseen käytetyt pesuaineet on sijoitettu lukittuihin kaappeihin lasten ulottumattomiin, eikä tiloissa säilytetä muita vaarallisia aineita. Mimalan toiminnassa ei käytetä terveydenhuollon laitteista ja tarvikkeista annetun lain (629/2010) 5 §:n mukaisia instrumentteja, laitteita, välineitä tai tarvikkeita. Tiloissa ei käytetä ionisoivaa säteilyä eikä tehdä laboratoriotutkimuksia.

7. Potilasasiamies

Keski-Pohjanmaan ja Pohjanmaan hyvinvointialueet järjestävät potilasasiamiehen palvelut:

Sosiaali- ja potilasasiavastaava Soite, puh.044 7232309

Potilasasiavastaava Pohjanmaan hva, puh. 06 2181080

Asiakas tai hänen läheisensä, joka kokee, että saadun palvelun laatu ei ole vastannut odotuksia tai että asiakkaan oikeudet potilaana eivät ole toteutuneet, voi ottaa yhteyttä potilasasiamieheen. Potilasasiamies ohjaa ja neuvoo asiakasta ongelman selvittämisessä ja auttaa tarvittaessa muistutuksen, kantelun tai vahinkoilmoituksen tekemisessä. Muistutuksiin annetaan kirjallinen vastaus määräajassa ja korjaaviin toimenpiteisiin ryhdytään välittömästi. Tarvittaessa haetaan apua yrityksen ulkopuolelta yrittäjän yksin vastatessa toiminnastaan.

8. Lääkehoito

Mimala kuntoutuksen toimintaan ei sisälly lääkehoitoa. Asiakkaan mahdollisista sairauksista kysytään terapiajakson alkaessa. Mikäli asiakkaalla on lääkehoitoa ja jatkuvaa seurantaa vaativa sairaus (esim. tyypin I diabetes, epilepsia), on asiakkaan käynnillä tai terapiatilan välittömässä läheisyydessä lääkehoitoon perehtynyt aikuinen.

9. Riskien ja epäkohtien tunnistaminen ja korvaavat toimenpiteet

Mimala kuntoutuksen toimintaan ja palvelujen toteutukseen sisältyvät riskit ja mahdolliset vaaratilanteet sekä niiden välttäminen käydään läpi vuosittain. Lisäksi ohjeet on koottu kirjalliseen muotoon Ombrello pilvi-palvelimelle. Havaitut epäkohdat ja ns. läheltä piti -tilanteet ilmoitetaan erillisellä lomakkeella ja asia käsitellään viiveettä henkilökohtaisesti terveydenhuollon palveluista vastaavan johtajan kanssa. Keskustelun pohjalta ryhdytään tarvittaessa heti toimenpiteisiin tilanteen

korjaamiseksi joko toimintatapoja muuttamalla tai muilla tilanteen vaatimilla tavoilla. Uusista havaituista riskeistä tai toimintatavoista tiedotetaan koko henkilökuntaa ja kirjallista ohjeistusta tarkennetaan. Tarvittaessa terveydenhuollon palveluista vastaava johtaja ottaa asiassa yhteyttä myös palvelun tilaajaan ja muihin yhteistyötahoihin. Poikkeamista (esim. aikataulumuutokset, tekniset ongelmat, asiakkaan turvallisuutta uhkaavat tilanteet) ilmoitetaan viipymättä asiakkaalle. Yrittäjällä on potilasvakuutus, joka kattaa mahdolliset vahinkotilanteet. Riskienhallinnan vastuuhenkilö on Minna Ala-Kopsala.

Taulukko 1: Mimala kuntoutuksen keskeisimpien riskien tunnistus arviointi ja toimenpiteet.

Riski	Riskin arviointi	Ehkäisy- ja hallintatoimet
Yrittäjän sairastuminen	Keskisuuri: asiakaskäyntien peruuntuminen	Työkyvyn ylläpito, hygieniaoheistuksen noudattaminen, vakuutukset voimassa
Asiakkaan tai asiakkaan läheisen väkivaltainen käytös käynnillä	Matala: terapeutin loukkaantuminen, terapia ei toteudu	Ennakkotietojen hankinta, toinen aikuinen mukaan terapiaan, poistumistien varmistaminen
Tietotekninen vika	Matala: käyntien kirjaaminen ja materiaalien valmistus viivästyy	Tekninen tuki järjestetty, ajanmukaiset laitteet
Asiakkaan tapaturma käynnillä	Matala: asiakaskäyntien peruuntuminen	Asiakkaan taustoihin perehtyminen, asianmukaiset välineet ja tilat, vakuutukset
Liikenneonnettomuus siirtymissä	Matala: asiakaskäynnit peruuntuvat	Olosuhteiden huomioinen ja rauhallisuus liikenteessä, 112-sovellus

10. Potilasasiakirjat ja henkilötietojen käsittely

Asiakastiedot käsitellään ja säilytetään EU:n tietosuojasetuksen (GDPR) ja kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Mimala kuntoutuksen asiakasrekisteri on osa Ombrelossa toimivien yritysten yrityskohtaista potilasrekisteriä ja sen tarkoituksena on terveydenhuollon palvelujen suunnittelu ja toteutus sekä tietojen säilytys. Asiakastiedot on koottu Diarium-potilashallintajärjestelmään (8/2015 alkaen) ja SSL-yhteydellä suojatulle verkkopalvelimelle. Käytössä oleva potilastietojärjestelmä täyttää asiakastietolain (laki 703/2023) vaatimukset ja se löytyy Valviran tietojärjestelmärekisteristä. Paperimuodossa olevat tiedot säilytetään lukitussa ja paloeristetyssä (ISO 1182) asiakirjakaapissa. Kaikki rekisterin tiedot kuuluvat vaitiolovelvollisuuden piiriin ja niihin on pääsy vain palvelun toteutusta järjestelevillä tai sitä toteuttavilla henkilöillä. Tarkemmat tiedot Mimalan asiakasrekisteristä on koottu tietosuojaselosteeseen, joka on nähtävissä toimipisteessä ja omavalvontasuunnitelman liitteessä. Tietojen luovutus tapahtuu vain asiakkaan suostumuksella tai lain nojalla. Yksityisyyden suoja varmistetaan kaikissa terapia- ja yhteydenpitotilanteissa. Tietosuojavastaavana toimii Minna Ala-Kopsala.

11. Potilaan osallistumisen vahvistaminen ja muistutusten käsittely

Jokaisella asiakkaalla on oikeus tulla kohdelluksi ja kohdatuksi aina asianmukaisesti taustastaan tai vammastaan riippumatta (potilaslaki 785/1992). Kaikilla asiakkailla on oikeus laadultaan hyvään terveyden- ja sairaanhoitoon. Asiakkaiden hoito on järjestettävä ja heitä on kohdeltava siten, ettei heidän ihmisarvoaan loukata sekä siten, että hänen vakaumustaan ja hänen yksityisyyttään kunnioitetaan. Potilaan äidinkieli, hänen yksilölliset tarpeensa ja kulttuurinsa on mahdollisuuksien mukaan otettava hänen hoidossaan ja kohtelussaan huomioon. Asiakkaalla on oikeus saada tietoa erilaisista hoito- ja jatkohoitovaihtoehdoista kuten asiakkaan valinnanvapauteen tai julkisesti järjestetyn hoidon suorahankintoihin liittyvistä kysymyksistä. Itsemääräämisoikeuteen liittyen potilaalla on oikeus tulla hoidetuksi yhteisymmärryksessä hänen kanssaan. Jos potilas kieltäytyy jostain tietyistä hoitotoimenpiteistä, on potilasta hoidettava muulla lääketieteellisesti hyväksyttävällä tavalla. Asiakkaalla on mahdollisuus vaikuttaa ja osallistua oman hoitonsa tai palvelunsa

suunnitteluun, kehittämiseen, toteuttamiseen ja arviointiin. Asiakkaan ja läheisten aktiivinen rooli on tärkeä palvelun turvallisuuden, hoitoon sitoutumisen ja vaikuttavuuden kannalta.

Asiakkaalla tai hänen läheisellään on mahdollisuus antaa palautetta palvelusta sen toteutuksen kaikissa vaiheissa. Palvelun ollessa loppuillaan kerätään palautetta asiakkaan tai omaisen ja palvelun toteuttavan terapeutin henkilökohtaisissa keskusteluissa, kirjallisesti tai sähköisellä palautelomakkeella. Palaute käsitellään mahdollisimman nopeasti, viimeistään viikon sisällä, mahdollisten korjaavien toimenpiteiden tekemiseksi. Myös muistutuksiin annetaan kirjallinen vastaus määräajassa ja toimenpiteisiin ryhdytään välittömästi. Tarvittaessa haetaan apua yrityksen ulkopuolelta yrittäjän yksin vastatessa toiminnastaan.

12. Omavalvonnan toteuttamisen seuranta ja arviointi

Omavalvonta toteutuu Mimala kuntoutuksessa jatkuvana prosessina. Omavalvonnan toteutumista arvioidaan mm. asiakaspalautteiden, koulutuspäivien, poikkeamien seurannan ja itsearvioinnin perusteella. Havaittuihin riskeihin ja vaaratilanteisiin tartutaan välittömästi ja ohjeistusta muutetaan vaaratilanteiden ennaltaehkäisemiseksi. Omavalvontasuunnitelma päivitetään vähintään kerran vuodessa. Omavalvontasuunnitelma julkaistaan palveluntuottajan verkkosivuilla ja se on pyydettyäessä nähtävissä paperimuodossa palveluyksikössä.